

Міністерство освіти і науки України
Українська академія друкарства

Кафедра ПОЛІГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА І ХІМІЇ

Проректор
з науково-педагогічної роботи
Угрин Я. М.
2022 р.

ПОЗ Науково-технічні і патентні інформаційні ресурси

(код і назва навчальної дисципліни)

третій освітньо-науковий рівень вищої освіти (доктор філософії)
(рівень вищої освіти)

галузь знань	<u>18 Виробництво та технології</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>186 Видавництво та поліграфія</u> (шифр і назва)
спеціалізація	_____ (шифр і назва)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / за вибором)
мова викладання	<u>українська</u>

Робоча програма з навчальної дисципліни «Науково-технічні і патентні інформаційні ресурси»
для студентів спеціальності 186 Видавництво та поліграфія
Затверджена гарантом освітньо-наукової програми «Видавництво та поліграфія»

(підпис)

Гавенко С. Ф.
(ініціали та прізвище)

Розробник(и): д-р техн. наук, доцент Репета Вячеслав Богданович

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри ПМХ
Протокол 2 від «07» 09 2022 року

Завідувач кафедри ПМХ
(назва кафедри)

(підпис)

В.Б. Репета
(ініціали та прізвище)

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин
Кількість кредитів/год.	4
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	
– лекційні заняття, год.	28
– семінарські заняття, год.	-
– практичні заняття, год.	-
– лабораторні заняття, год.	28
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	64
– контрольні роботи, к-сть/год.	
– розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	
– індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	
– підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	
Екзамен	
Залік	+

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
денної форми навчання – 47%;
заочної форми навчання – 5 %.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Мета дисципліни – викладання дисципліни “Науково-технічні і патентні інформаційні ресурси” має за мету ознайомити з відповідними науково-технічними базами, в тому числі й базами мережі Інтернет. Для виконання наукової роботи здобувачу третього рівня вищої освіти необхідно мати поняття про технічну і патентну документацію і сучасні ресурсні джерела науково-технічної інформації. Вивчення дисципліни дозволить навчити студентів раціональному пошуку визначеної (потрібної) інформації.

2.2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни

Знати: методи наукових досліджень

Вміти: застосовувати знання щодо видавничо-поліграфічних технологій та властивостей матеріалів

2.3. Завдання навчальної дисципліни

Завдання дисципліни полягає у набутті навиків студентами щодо особливостей роботи з науково-технічними і патентними ресурсами, якими володіють бази пошукових науково-технічних і патентних систем, програм для здійснення пошуку інформації, навиків роботи в пошукових системах України, Росії, Євросоюзу, США, Великобританії тощо, що дозволить фахівцю швидко знаходити необхідну патентну чи науково-технічну інформацію для розв’язання певної проблеми, яка виникає перед ним в процесі його наукової діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: науково-технічні та патентні ресурси, особливості пошуку науково-технічної і патентної інформації, алгоритми дій при пошуку інформації на веб-сторінках патентних відомств різних держав світу.

вміти: здійснити пошук науково-технічної і патентної інформації на веб-сторінках наукових баз і патентних відомств різних держав світу.

3. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна має два розділи: „Патентна та науково-технічна інформація та ресурси” і „Бази і системи пошуку патентної інформації”. Викладається у 3-му семестрі, обсяг 120 год. (4 кредити ECTS), з них лекції – 28 год., лабораторні – 28 год., консультації, самостійна робота – 64 год. Передбачено 2 змістових модуля, підсумовуються результати навчання заліком.

4. Завдання (навчальні цілі)

Дисципліна відповідає запланованим компетенціям проекту стандарту, а саме:

ЗК 1 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 2 Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу нових та складних ідей.

СК 1 Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері видавництва та поліграфії й дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

СК 2 Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати нетехнічні аспекти при розв'язанні комплексних проблем видавництва та поліграфії під час проведення досліджень.

СК4 Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення, відповідні математичні, наукові і технічні методи у науковій та освітній діяльності.

СК7 Здатність розробляти нові та удосконалювати наявні технологічні процеси та види продукції у видавничо-поліграфічній сфері та пакувальній галузі, видавничі системи та апаратно-програмне забезпечення виготовлення, удосконалення та забезпечення якості процесів та виробів видавничо-поліграфічного та пакувального виробництва.

СК8 Здатність створювати, оформлювати наукові публікації, патенти та звіти з наукових досліджень у відповідності до існуючих стандартів та у відповідності до норм академічної доброчесності; презентувати результати наукових досліджень державною, англійською та/або іншою іноземною мовою.

5. Результати навчання за дисципліною

Результатами навчання дисципліни наступні:

РН 1 Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері видавництва та поліграфії та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН 3 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявну науково-технічну інформацію.

РН 5 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми видавництва та поліграфії державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН 7 Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають змогу переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми видавництва та поліграфії з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН 11 Викладати складні теоретичні й емпіричні моделі в доступній для розуміння ідей формі при оприлюдненні результатів власних досліджень, в т.ч при написанні публікацій та дисертаційної роботи, доводити та аргументовано відстоювати результати власних досліджень в контексті нових знань; розробляти ефективну структури організації навчального процесу для забезпечення помноження і цілісності знань у педагогічній практиці.

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни з програмними результатами навчання

Компетентності Результати навчання	ЗК1	ЗК2	ЗК4	СК1	СК2	СК4	СК7	СК8
	<i>(з опису освітньої програми)</i>							
РН 1	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 2	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 5	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 7	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 11	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: третій семестр

	ЛР1	ЛР2	ЛР3	МК1	ЛР4	ЛР5	ЛР6	МК2	сума
	10	10	10	20	10	10	10	20	100
<i>МН</i>	<i>зах.</i>	<i>зах.</i>	<i>зах.</i>		<i>зах.</i>	<i>зах.</i>	<i>зах.</i>		<i>залік</i>

- підсумкове оцінювання (у формі модульного контролю):

- максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом: 20;
- форма проведення: письмова

7.2 Організація оцінювання

Терміни проведення оцінювання в першому семестрі

1. Модульні контрольні роботи: № 1 – до 7 тижня, № 2 – до 14 тижня.
2. Лабораторні роботи: №№ 1, 2, 3, – до 6 тижня, №№ 4, 5, 6 – до 13 тижня,

Студент має право один раз перескласти модульну контрольну роботу з можливістю отримати не більше 80% балів, призначених за роботу. Термін перескладання визначає викладач.

За відсутності студента з поважних причин перездача МКР здійснюється відповідно до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу».

У разі неякісного виконання лабораторної роботи викладач має право не зарахувати лабораторну роботу або знизити за неї бали.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Структура навчальної дисципліни.

Тематичний план лекцій, лабораторних занять і самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Патентні та науково-технічні документи та ресурси

Тема 1. Патентна та науково-технічна документація та інформація. Документ, науково-технічна інформація, патент, патент європейський, патентна документація, бази даних, винахід, електронні бібліотеки інтелектуальної власності, міжнародна патентна класифікація (МПК), патентний документ, формула винаходу, реферат. Електронні бази з поліграфії та видавничої справи в мережі. Стратегія та методика інформаційного пошуку. Довідникові ресурси.

Тема 2. Науково-інформаційні ресурси і пошукові системи. Платформа Springer Link. База даних Springer Materials. База даних Springer Protocols. База даних Nano. Реферативна баз даних Scopus. Бази ScienceDirect, SciVal, Reaxys, Engineering Village. Вказівник репозитаріїв ROAD (Directory of Open Access Scholarly Resources). Web of Science (Clarivate Analytics) — база наукової літератури і патентів. База даних EBSCO. Науковий портал та комунікаційна система співробітництва між вченими з будь-яких наукових дисциплін ResearchGate. Платформа ORCID для пошуку авторів та їх бібліографічного виходу. Пошукова система наукових публікацій Google Scholar. Платформа Academia.edu. Науково-технічна інформація на веб-сторінці kursiv.ru, ukr-print.net. Інформаційні можливості веб-сторінок провідних виробників поліграфічного обладнання та поліграфічних матеріалів. Поліграфічні науково-технічні журнали в мережі Інтернет.

Змістовий модуль 2. Бази і системи пошуку патентної інформації

Тема 3. Пошукові системи України, Росії. Система „Винаходи в Україні” (www.ukrpatent.org). Пошук патентної інформації на веб-сторінці Федерального інституту промислової власності (www.fips.ru). Євразійська патентно-інформаційна система ЕАПАТІС.

Тема 4. Пошук на сторінках Європейського патентного відомства, США і Німеччини. Пошук патентної інформації на веб-сторінці патентного відомства США та Німеччини. Пошук патентної інформації на веб-сторінці Європейського патентного відомства (www.european-patent-office.org). Пошук патентної інформації на веб-сторінці патентного відомства США та Німеччини.

Тема. 5. Британська і австралійська патентні ресурси. Пошук патентної інформації на веб-сторінках патентного відомства Британії та Австралії.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Патентні та науково-технічні документи та ресурси						
Тема 1. Патентні та науково-технічні документи та ресурси	26	6		4		16
Тема 2. Науково-інформаційні ресурси і пошукові системи	36	8		4		24
Змістовий модуль 2. Бази і системи пошуку патентної інформації						
Тема 3. Пошукові системи України, Росії	22	6		8		8
Тема 4. Пошук на сторінках Євро-	22	4		8		10

пейського патентного відомства, США і Німеччини					
Тема. 5. Британсь- та австралійські патентні ресурси.	14	4		4	6
Усього годин	120	28		28	64

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Робота з базами Springer, робота на комунікаційній платформі ORCID.	4
2.	Робота з базами Scopus і WoS	4
3.	Пошукова система наукових публікацій Google Scholar і платформа Academia.edu.	4
4.	Пошук патентної інформації на web-сторінках „Український інститут промислової власності” та Федеральної служби з інтелектуальної власності, патентів. Додаткові можливості	4
5.	Пошук патентної інформації на web-сторінці Європейського патентного відомства, відомствах Німеччини, Австралії, Великобританії	8
6.	Пошук патентної інформації на web-сторінці патентного відомства США	4
	Всього годин	28

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Науково-технічна інформація. Патент, патентна документація	4
2.	Міжнародна патентна класифікація (МПК)	4
3.	Особливості пошуку за індексами патентних документів	6
4.	Особливості та пошукові можливості системи Yandex	4
5.	Особливості та пошукові можливості системи Google Scholar	6
6.	Комунікаційна платформа ResearchGate як варіант доступу до науково-технічних ресурсів	4
7.	Науково-технічна інформація на веб-сторінці kursiv.ru	6
8.	Електронні бібліотеки з поліграфії та видавничої справи в мережі Інтернет	4
9.	Інформаційні можливості веб-сторінки www.ukr-print.net	4
10.	Інформаційні можливості веб-сторінок провідних виробників поліграфічного обладнання	6
11.	Інформаційні можливості веб-сторінок виробників поліграфічних матеріалів	6
12.	Поліграфічні науково-технічні журнали і збірники в мережі Інтернет	6
13.	Євразійська патентно-інформаційна система ЕАПАТІС	4
	Всього за семестр	64 год.

11. Методи навчання

- словесні (пояснення, лекція, інструктаж);
- наочні (ілюстрація - роздатковий матеріал; демонстрація - презентації, електронний конспект лекцій);
- практичні (самостійна робота на занятті та поза аудиторна, виконання пошукових завдань, підготовка рефератів).

Основними видами занять, які проводяться під керівництвом викладача, є лабораторні роботи.

При виконанні лабораторних робіт зміцнюються знання, отримані на лекціях, набуваються первинні навички роботи зі створення програм.

При самостійній роботі студенти набувають навички самостійного освоєння алгоритмів пошуку науково-технічної і патентної інформації на відповідних ресурсах.

12. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи контролю: поточне та підсумкове тестування за теоретичним матеріалом, захист лабораторних робіт у формі співбесіди.

13. Рекомендовані джерела

Основна

1. Репета В.Б., Шибанов В.В. Пошук науково-технічної і патентної інформації”. УАД, 2021. – С.68.
2. Репета В.Б., Шибанов В.В. Патенти на винахід та їх пошук у базах даних мережі. УАД, 2007. –С.36.
3. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики // За заг. ред. Ю.С. Шемшученка, Ю.Л. Бошицького. – К.: 2002, – 678 с.

Допоміжна

4. Кочеткова А., Несчетна Т. На порозі ХХІ сторіччя: сучасні патентно-інформаційні технології // Інтелектуальна власність. – 1998.– №1. – С. 18-21.
5. Нормативні документи з питань винахідництва і раціоналізаторства. – К.: УкрІНТЕІ, 2000. – 72с.
6. Технологія проведення пошуку в патентних та непатентних базах, безоплатний доступ до яких надається через Інтернет // Тези доповідей та інформаційні матеріали наукового практичного семінару. – К.: УкрІНТЕІ, 2004. – 40 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Архів науково-технічного збірника УАД „Наукові записки” (<http://nz.uad.lviv.ua/uk/archive>)
2. Архів науково-технічного збірника УАД „Поліграфія і видавнича справа” (<http://pvs.uad.lviv.ua/uk/archive/>)
3. Архів науково-технічного збірника УАД „Квалілогія книги” (<https://kk.uad.lviv.ua>)
4. Архів науково-технічного збірника УАД „Комп’ютерні технології друкарства” (www.ctp.uad.lviv.ua/index.php?option=com_abook&view=categories&id=1&Itemid=2093&lang=ua)
5. Електронна бібліотека Української академії друкарства. Доступ до ресурсу: <http://biblio.uad.lviv.ua/>.